

Litra vai kilo? – Kuluttajille valinnanvara torikaupassa

Torikaupassa yleisesti käytettävien tilavuusmittojen (litra ja kapp) yksiköiden todelliset painot vaihtelevat ostokerrasta riippuen.

Tietyllä hinnalla kuluttaja voi saada painoltaan erilaisen määrän tuotetta. Suomen Kuluttajaliitto vertasi torilta hankittujen, tilavuusyksiköillä mitattujen tuotteiden reaalipainoja. Näytteet ostettiin kolmelta eri torilta Helsingistä. Perunalitran painot pysyttelivät melko tasaisina, kun taas hernelitrojen painot vaihtelivat enemmän. Eniten hennettä ja perunaa sai mukaansa Töölöstä. Torikaupatuotteiden myynti painon mukaan on yleinen käytäntö muualla Euroopassa, mutta ei Suomessa. Suomen Kuluttajaliitto kehottaakin torikauppiaita huomioimaan myös ne asiakkaat, jotka haluavat tehdä toriostoksensa painon ja kilohinnan mukaan. Liitto kannustaa kauppiaita tarjoamaan punnitusvaihtoehtoa tilavuusmittojen rinnalle.

Marjojen ja kasvien nippukauppa tai myynti litra- tai kappamitalla on toistaiseksi sallittua pienimuotoiseksi katsotussa torikaupassa. Ruokakaupoissa marjojen ja kasvien hinnat on ilmoitettava kilohintoina ja ostomäärät perustuvat punnitukseen virallisesti hyväksytyillä vaa'oilla. Sääntönä on, että nestemäiset tuotteet myydään tilavuuden ja kiinteät aineet painon mukaan mitattuna. Työ- ja elinkeinoministeriössä valmisteilla oleva vakaaslainsäädännön kokonaisuudistus tulee vaikuttamaan myös torikaupan poikkeuslupa- ja mitata kiinteitä aineita tilavuusmittoilla. Lakiuudistus lähtee kesän aikana lausuntokierrokselle ja käsitellään eduskunnassa vuoden vaihteeseen mennessä. Torikaupan kiemuroita päästään käsittelemään vasta lain asetuksia säädettäessä. Lähtökohtana kuitenkin on vaatimus, että asiakkaalla on oikeus ostaa torituotteita myös painon mukaan punnittuna ja hinnoiteltuna.

Toriasiakkaiden suhtautuminen mittayksiköiden valintaan vaihtelee. Toriostoksilla käyntiin liittyy usein tilanteisiin ja tunnelmiin liittyviä mielikuvia. Suomen Kuluttajaliiton pikakyselyn mukaan 70 % vastaajista (n=20) haluaa ostaa torituotteensa mieluummin litroissa tai kappoissa. Perusteluina mainittiin mm. ”toritunnelma ja vanhanajan henki”, ”kilo herneitä ei kerro mitään” ja että ”painon mukaan punnittua tavaraa saa ostaa koko talven”.

Suomen Kuluttajaliitto muistuttaa myös, että alkuperämaa tulee aina ilmoittaa torituotteiden myynnin yhteydessä.

Ostopaikka	Tuote 1:	Tuote 2:
1.7.2010 Helsinki	Herne / litra	Peruna / litra
Töölön tori	0,420 g	0,650 g
Hakaniemen tori	0,395 g	0,638 g
Kauppatori	0,355 g	0,630 g